

Nr 115.

Godkänd av första kammaren den 18 april 1925.

Godkänd av andra kammaren den 18 april 1925.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av vissa framställningar rörande pensioner och understöd.

(Bankoktskottets utlåtande nr 29.)

Till Konungen.

1:o.

I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen måtte besluta att tillerkänna tillsyningsmannen vid Katrineholms posthus *H. A. Sjögren* ett årligt understöd av 864 kronor att utgå från och med den dag då Sjögren avgår ur postverkets tjänst.»

Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst rörande Sjögrens verksamhet i postverkets tjänst har riksdagen, i likhet med vad generalpoststyrelsen i avgivet utlåtande tillstyrkt, funnit sig böra medgiva, att ett årligt understöd av postmedel beredes honom efter hans avgång från tjänsten. Mot det belopp, 864 kronor, som i sådant avseende föreslagits, har riksdagen för sin del ej funnit anledning till erinran. Då enligt riksdagens mening vid pensionens bestämmande samma avseende ej bör fästas vid den tid, Sjögren innehaft anställning vid armén, som vid hans tjänstgöringstid hos postverket, har riksdagen ansett sig böra föreskriva, att pensionsbeloppet, vilket beräknats efter nyreglerat pensionsunderlag, jämföras med s. k. nyreglerad pension, så att pensionstillägg därå ej må utgå och dyrtidstillägg å pensionen åtnjutas efter de grunder, som gälla för nyreglerade pensioner.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att tillsyningsmannen vid posthuset i Katrineholm Herman August Sjögren må från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid av postmedel uppbära ett årligt understöd av åttahundrasextiofyra kronor, med iakttagande likväl, att pensionstillägg ej må av Sjögren åtnjutas samt att dyrtidstillägg å understödsbeloppet skall utgå efter de grunder, som i sådant avseende gälla för s. k. nyreglerade pensioner.

2:o.

a) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen måtte bevilja förre postföraren *Jonas Vilhelm Grubbström* i Forsmark, Stensele socken, ett årligt understöd av postverkets medel å 250 kronor att utgå från och med 1 januari 1925».

b) Vidare har i annan inom riksdagen väckt motion hemställts, »att riksdagen måtte tillerkänna postföraren *Per Nilsson Tilly* ett årligt understöd av 600 kronor».

Såsom av utredningen framgår, hava ifrågavarande två befattningshavare icke tjänstgjort såsom lantbrevbärare utan endast haft att i egenkap av entreprenörer befordra slutna poster mellan två postanstalter. De äro sålunda icke berättigade att genom generalpoststyrelsens försorg komma i åtnjutande av ålderdomsunderstöd enligt därom gällande bestämmelser.

Beträffande postföraren Grubbström synas emellertid föreligga omständigheter liknande dem, vilka föranlett 1922 års riksdag att bevilja understöd till belopp av 250 kronor åt postföraren Mikael Mikaelsson, som haft att fullgöra en postföring av synnerligen ansträngande art. Riksdagen har fördenskull, i anslutning till nyssberörda riksdagsbeslut, funnit sig böra medgiva, att ett årligt understöd till samma belopp eller 250 kronor må beredas Grubbström under hans återstående livstid. Understödet har, på sätt i motionen föreslagits, beviljats att utgå av postmedel från och med den 1 januari 1925.

Vad härefter angår postföraren Tilly, föreligga visserligen beträffande denne icke några särskilda omständigheter av nyss angiven art. Emellertid har Tilly, som nu uppnått en ålder av i det närmaste 76 år, under 25 års tid varit anställd såsom postförare. Under sådana förhållanden och med hänsyn till 1924 års riksdags beslut om understöd åt postföraren Per Bengtsson har riksdagen, om ock med någon tvekan, funnit sig böra medgiva, att ett mindre, årligt understöd av postmedel beviljas Tilly under hans återstående livstid. Beloppet av detta understöd har emellertid med hänsyn till Tillys kortare tjänstetid och vad i övrigt förekommit begränsats till 150 kronor. Understödet har anvisats att utgå från och med ingången av år 1925.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motioner, medgivit *dels* att förre postföraren Jonas Vilhelm Grubbström, Forsmark, Stensele, må från och med den 1 januari 1925 under sin återstående livstid av postmedel uppbära ett årligt understöd av tvåhundrafemtio kronor, *dels ock* att förre postföraren Per Nilsson Tilly, Tågarp, Verum, må från och med den 1 januari 1925 under sin återstående livstid av postmedel uppbära ett årligt understöd av etthundrafemtio kronor.

3:o.

I en till riksdagen avlåten, den 20 februari 1925 dagtecknad proposition nr 64 har Eders Kungl. Maj:t, med åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, under punkten 1:o föreslagit riksdagen medgiva, att städerskan *Karna Petersson* må, räknat från och med den 1 januari 1925, under sin återstående livstid uppbära ett årligt understöd av 200 kronor, att utgå av postmedel.

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att städerskan Petersson, vilken numera uppnått en ålder av 70 år och omkring 30 år tjänstgjort såsom städerska vid postkontoret i Malmö, för sin återstående livstid bör beredas ett årligt understöd av statsmedel. Mot det av Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagna beloppet 200 kronor har riksdagen icke funnit anledning till erinran och har riksdagen alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

4:o.

I punkt 2:o av förenämnda proposition nr 64 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att till följande personer må av trafikmedel utbetalas pensioner med nedannämnda årliga belopp, nämligen till förre konduktören Anders Gustaf Anderssons änka *Anna Sofia Andersson, född Aman*, med 180 kronor, till förre lokomotivföraren Per August Rundqvists änka *Anna Lovisa Rundqvist, född Bratt*, med 200 kronor, till förre konduktören Anders Fredrik Gustafssons änka *Hedda Gustafsson, född Schyberg*, med 165 kronor, till förre pumparen Sven Erik Petterssons änka *Maria Sofia Pettersson, född Larsson*, med 140 kronor, till förre lokomotivföraren Per Bernhard Mattsson Elions änka *Edla Johanna Elion, född Öberg*, med 230 kronor, till förre kolvakten Anders Gustaf Skölds änka *Anna Maria Sköld, född Nilsson*, med 140 kronor samt till stationsmästaren Jöns Nilsson Holms änka *Edla Maria Holm, född Pettersson*, med 180 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1925 i enlighet med de grunder, som i §§ 6 och 7 av gällande reglemente för statens järnvägars änke- och pupillkassa stadgas rörande pensioner till änkor efter delägare i nämnda kassa.

På de skäl, som anförts i propositionen, har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag.

5:o.

I punkt 3:o av ovan omförmälda proposition nr 64 hemställs, att riksdagen må medgiva, att till följande personer må av trafikmedel utbetalas pension med nedannämnda årliga belopp, nämligen till förre banmästaren Carl Magnus Nilssons änka *Hilda Kristina Nilsson, född Andersson*, med

145 kronor, till förre banmästaren Erik Adolf Nylins änka *Anna Matilda Nylin, född Karlsson*, med 155 kronor, till förre banvakten Karl Johan Evenséns änka *Maja Kajsa Evensén, född Johansdotter*, med 130 kronor, till förre överkonduktören Karl August Lönnqvists änka *Fredrique Lönnqvist, född Östergren*, med 200 kronor, till förre banvakten Klas Herman Anderssons änka *Karolina Dorotea Andersson, född Dahl*, med 130 kronor, till förre banvakten Anders Daniel Molanders änka *Maria Johannesdotter Molander*, med 130 kronor, till förre banvakten Lars Andersson Flodins änka *Elsa Flodin, född Olsson*, med 130 kronor, samt till förre banvakten Johannes Andersson-Fagerlunds änka *Kristina Magnusson-Fagerlund* med 130 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1925 i enlighet med de grunder, som i §§ 6 och 7 av gällande reglemente för statens järnvägars änke- och pupillkassa stadgas rörande pensioner till änkor efter delägare i nämnda kassa.

Med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag.

6:o.

I punkt 4:o) av förevarande proposition nr 64 har Eders Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen medgiva, att till förre kontorsbiträdet vid statens järnvägsbyggnader Carl August Löwencrantz' änka *Emma Sofia Löwencrantz, född Carlsson*, må av trafikmedel utbetalas pension med ett årligt belopp av 240 kronor, att utgå från och med den 1 december 1923 i enlighet med de grunder, som i §§ 6 och 7 av gällande reglemente för statens järnvägars änke- och pupillkassa stadgas rörande pensioner till änkor efter delägare i nämnda kassa.

Med hänvisning till Löwencrantz' långvariga anställning i statens tjänst och under åberopande av att riksdagen tidigare i ett flertal fall beviljat pensioner åt änkor efter personer, som innehaft anställning vid statens järnvägsbyggnader, har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag.

7:o.

I punkt 5:o) av förenämnda proposition nr 64 har Eders Kungl. Maj:ts vidare föreslagit riksdagen medgiva, att årliga understöd må, räknat från och med den 1 januari 1924, av Kävlinge—Sjöbo järnvägs medel utgå till förre stationsföreståndaren vid sagda järnväg *Axel Nilsson* under hans återstående livstid med 718 kronor och till hans dotter *Greta* intill dess hon uppnått 15 års ålder med 60 kronor, dock att å ifrågavarande belopp ej må utgå dyrtidstillägg, pensionstillägg eller annat tillägg.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet blivit anfört till stöd för ifrågavarande förslag har riksdagen bifallit detsamma.

8:o.

I punkt 6:o) av ovannämnda proposition nr 64 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att till extra biträdande ingenjören vid Trollhätte kraftverk Axel Norbergs änka, *Elin Aurora Norberg, född Andersson*, må från och med den 1 januari 1925, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av statens vattenfallsverks medel utbetalas pension med ett årligt belopp av 500 kronor.

Såsom departementschefen framhåller, har änkan Norberg visserligen icke uppnått högre ålder än omkring 50 år. Men enligt avgivet läkarintyg är hon på grund av nervsvaghet och höggradig allmän klenhet ur stånd att själv förvärva sitt uppehälle, varjämte hon saknar tillgångar. Riksdagen har under sådana förhållanden icke något att erinra mot att understöd från statens sida beredes henne. Beträffande beloppet av detta har riksdagen emellertid med hänsyn till mannens jämförelsevis korta tjänstetid ansett detsamma böra begränsas till 350 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att till extra biträdande ingenjören vid Trollhätte kraftverk Axel Norbergs änka *Elin Aurora Norberg, född Andersson*, må från och med den 1 januari 1925, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av statens vattenfallsverks medel utbetalas pension med ett årligt belopp av trehundrafemtio kronor.

9:o.

I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen beslutar, att ett årligt understöd å 800 kronor må från och med den 1 juli 1925 utgå till f. d. kompressorskötaren *Otto Valfrid Johansson* från Trollhättan under hans återstående levnad».

Av utredningen i ärendet framgår, att Johansson, som är 50 år gammal, varit anställd dels under omkring 20 år hos ett enskilt företag, dels ock, sedan staten inköpt berörda företag, i statens tjänst omkring 13 år. Johansson är visserligen icke berättigad till pension enligt bestämmelserna i kungörelsen den 8 november 1918 angående pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning, enär han icke innehar härför stadgat antal levnads- och tjänstår. Då han emellertid, på sätt av utredningen framgår, under sin anställning hos det enskilda företag, vilket staten sedermera övertagit, ådragit sig kroppsskada, som väsentligt nedsatt hans arbetsförmåga och för vilken han icke är berättigad till livränta, har riksdagen ansett det vara billigt, att Johansson från statens sida tillerkännes ett årligt understöd. Detta understöd har bestämts till 450 kronor, att utgå från statens vattenfallsverks medel från och med ingången av nästkommande budgetår. Då det icke torde vara

uteslutet, att Johansson i framtiden kan beredas arbete vid vattenfallsverket, har det synts böra föreskrivas, att beträffande understödets åtnjutande skola tillämpas föreskrifterna i § 5 av ovanberörda kungörelse den 8 november 1918, vari bestämmelser meddelas angående minskning i eller upphörande av pension i vissa fall under anställning i statstjänst.

Med återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre kompressorskötaren Otto Valfrid Johansson, Trollhättan, må från och med den 1 juli 1925 under sin återstående livstid av statens vattenfallsverks medel uppbära ett årligt understöd av fyrahundra femtio kronor, att utgå i enlighet med föreskrifterna i § 5 av kungörelsen den 8 november 1918 angående pensionering av för- män och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfalls- verks byggnadsavdelning.

10:o.

I en till riksdagen den 6 februari 1925 avläten proposition nr 40 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av stats- rådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, i punkt 1:o) föreslagit riksdagen medgiva, att förre extra ordinarie kronojägaren i Norra Piteå revir *Albert Skicklig* må från och med den 1 juni 1924 under sin återstående livstid från statens domäners fond uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

Även riksdagen anser det vara skäligt, att Skicklig efter avgången från sin befattning såsom e. o. kronojägare beredes ett årligt understöd under sin återstående livstid; och har riksdagen icke något att erinra mot det av Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagna beloppet.

Riksdagen har alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande fram- ställning.

11:o.

I förenämnda proposition nr 40 har Eders Kungl. Maj:t vidare i punkt 2:o) föreslagit riksdagen medgiva, att kronojägaren i Skarhults bevakningstrakt av Södra Skånes revir *Fredrik Nilsson* må från och med dagen näst efter den, då avsked från tjänsten beviljas honom, under sin återstående livstid från statens domäners fond uppbära, utöver honom författningsenligt till- kommande pension, en årlig fyllnadspension till sådant belopp, att båda pensionsbeloppen tillsammans uppgå till, för år räknat, 1,516 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, att Nilsson, vilken är född den 14 december 1849 samt den 6 augusti 1904 antagits till skogvaktare å Skarhults bevakningstrakt av Södra Skånes revir ävensom den 21 december 1905 förord- nats till extra kronojägare och den 22 februari 1906 till kronojägare, för pen- sions erhållande skulle få räkna sig till godo den tid från och med den 1 augusti 1898 varunder han tjänstgjort såsom skogvaktare å Skarhults egen-

dom, vars skogar år 1904 inköpts av kronan. Mot detta förslag, som står i överensstämmelse med tidigare av riksdagen i liknande fall lämnade medgivanden, har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen har alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Stockholm den 18 april 1925.

Med undersätlig vördnad.
